

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ: ០១ ស.ណ.ជ

សាលវិធាន

សម្តេច ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី

នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាផ្តល់ក្នុងឱកាសនិវាណកម្មជាតិ និងអន្តរជាតិ

៨ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧

-សូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះថេរានុគ្រោះ គ្រប់ព្រះអង្គ ជាទីសក្ការៈ

-សម្តេច ទ្រង់ ព្រះអង្គម្ចាស់ អ្នកអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម លោកឧកញ៉ា

លោកជំទាវ លោកស្រី អស់លោក

-លោកសាស្ត្រាចារ្យ អ្នកគ្រូ លោកគ្រូ ក្មួយៗសិស្សា នុសិស្ស និងបងប្អូនជំនួយជាតិ

ទាំងអស់ជាទីស្នេហា

ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និង ក្នុងនាមខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវអំណរសាទរយ៉ាងក្លៀវក្លាជាមួយបងប្អូន ជំនួយជាតិ លោកស្រី អស់លោក សាស្ត្រាចារ្យ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ បុគ្គលិកសិក្សា ព្រមទាំងក្មួយៗសិស្សានុសិស្សទាំងអស់ ក្នុង ទិវាអក្ខរកម្មជាតិ និង អន្តរជាតិ ៨ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧ នេះ ។

ទិវាអក្ខរកម្មជាតិ និង អន្តរជាតិ ៨ កញ្ញា ជាទិវាមួយដែលមានអត្ថន័យឧត្តុង្គឧត្តមជាទីបំផុតសម្រាប់ប្រទេសជាតិ យើង ក៏ដូចជាពិភពលោកទាំងមូលព្រោះ "អក្ខរកម្ម គឺជាគន្លឹះ ឬជាកូនសោនៃការអភិវឌ្ឍ" ជាភារកិច្ចចម្បងចាំបាច់ មិនអាច ខ្វះបានក្នុងការធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅនៃការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា និង ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ អភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិមួយឱ្យរីកចម្រើនបាន លុះត្រាតែយើងខិតខំអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សឱ្យប្រកបដោយចំណេះដឹង ចំណេះធ្វើ អាចពង្រីកខ្លួនក្នុងមជ្ឈដ្ឋានដែលខ្លួនរស់នៅ និង ចេះរួមរស់ក្នុងសុខសន្តិភាព។ ដើម្បីទទួលបានធនធានមនុស្សបែបនេះ គ្មាន វិធីណាក្រៅពីការខិតខំផ្តល់សេវាអប់រំដល់ពលរដ្ឋគ្រប់វ័យ គ្រប់ភេទនោះឡើយ ហើយដែលក្នុងនោះ ការងារ អក្ខរកម្មគឺជា ចំណុចចាប់ផ្តើម ។ យើងអាចអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិបានឆាប់រហ័ស លុះត្រាតែយើងពង្រឹងសមត្ថភាពពលរដ្ឋ ដោយកាត់បន្ថយ ឱ្យបានច្រើនជាលំដាប់នូវអនកូរជន ។

ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ សូមរំលឹកឡើងវិញថា នាឱកាសទិវាអក្ខរកម្មជាតិឆ្នាំ ២០០៥ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ បានលើកឡើងពីយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ស្តីពីសាកលភារូបនីយកម្ម នៃការអប់រំមូលដ្ឋាន ៩ឆ្នាំ ផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងអក្ខរកម្មវិជ្ជាជីវៈ ដែលមានខ្លឹមសារ ផ្ដោតលើចំណុចពីរសំខាន់៖

ទីមួយ : ធានាថា កុមារ និង មនុស្សពេញវ័យទាំងអស់ទទួលបានការអប់រំមូលដ្ឋាន ៩ ឆ្នាំដូចគ្នា ប្រកបដោយ គុណភាព និង ស្មើភាព គ្មានការបែងចែក អំពីភេទ ជាតិសាសន៍ ឋានៈ និងវណ្ណៈអ្វីទាំងអស់ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលផ្តល់អាទិភាព លើចំណុចនេះដោយជំរុញឱ្យមានសមធម៌យេនឌ័រក្នុងការសិក្សា ដោយខិតខំផ្តល់អាហារូបករណ៍ដល់កុមារីដែលឆ្លងកូមិសិក្សា ពីថ្នាក់ទី៦ទៅថ្នាក់ទី៧ និង ដល់សិស្សក្រីក្រ ដើម្បីឱ្យពួកគេអាចបន្តការសិក្សាទៅមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ព្រមទាំងអាចបន្ត ការសិក្សាទៅឧត្តមសិក្សាទៀតផង ។

ទីពីរ : ផ្សារភ្ជាប់ការងារអក្ខរកម្មទៅនឹងការអប់រំបច្ចេកទេសវិជ្ជាជីវៈសម្រាប់យុវជន និងមនុស្សពេញវ័យ ដែលជា សិស្សអក្ខរកម្ម ដើម្បីអាចយកទៅប្រើប្រាស់បានក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ ដូចជាបច្ចេកទេស កសិកម្ម ការចិញ្ចឹមសត្វ ការថែទាំ សុខភាព ការអនុវត្ត តាមកូនអនាម័យ និង កិច្ចការពារទប់ស្កាត់ជម្ងឺផ្សេងៗ ។ ចំណុចទាំងអស់នេះផ្ដោតជាសំខាន់លើការ កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដោយយកការអប់រំធ្វើជាយុទ្ធវិធីដំបូងដើម្បីអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ ។

បន្ថែមពីលើចំណុចទាំងពីរខាងលើនេះ ជាទិសដៅសម្រាប់ការអនុវត្តបន្តទៅមុខទៀត ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ សូមសង្កត់ធ្ងន់ លើប្រធានបទសំខាន់សម្រាប់ឆ្នាំនេះគឺ **"អក្ខរកម្ម គឺជាសិទ្ធិមូលដ្ឋាន"** ដោយកំណត់ច្បាស់ថា **"អក្ខរកម្ម គឺជា កូនសោ ជួយឱ្យមានសុខភាពល្អ និងសុខុមាលភាព"** សំដៅជួយឱ្យបុគ្គលម្នាក់ៗ និងសង្គមទាំងមូល ទទួលបាន សុភមង្គល និងភាពសម្បូររុងរឿង ។

ផ្អែកលើទស្សនៈខាងលើនេះហើយដែលទទួលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ ចាត់ទុកវិស័យអប់រំ ជាវិស័យអាទិភាព ហើយដែលក្នុងនោះក៏មានការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធផងដែរ ។ កន្លងទៅ ទទួលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ បានកំណត់ឱ្យមានគោល នយោបាយសម្រាប់ការងារអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ ដោយបង្កើតឱ្យមានកម្មវិធីសកម្មភាពជាអាទិភាពបញ្ចូលផែនការសកម្មភាព ការងារនេះទៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំ ផ្តល់ត្រូវអក្ខរកម្មជាប់កិច្ចសន្យាជាមួយពាន់នាក់ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ចំណាយ ថវិកាយូរចំនួនថែមទៀត សម្រាប់ដោះស្រាយសម្ភារៈទ្រទ្រង់ថ្នាក់រៀន និងការបោះពុម្ពសៀវភៅអក្ខរកម្មជាដើម ។

កន្លងមកការងារអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធត្រូវបានស្ថាប័ន ក្រសួង មន្ទីរពាក់ព័ន្ធនានា អាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់ លំដាប់ថ្នាក់ អង្គការ ជាតិ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល សមាគម សប្បុរសជន ព្រះសង្ឃ ចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ បព្វជិតសាសនានានា និងប្រជាពលរដ្ឋទាំង អស់ ជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រយ៉ាងសកម្ម ។ បងប្អូនប្រជាជនយើង បានឆ្លងផុតពីគ្រោះមិនចេះអក្សររាប់ម៉ឺន រាប់សែននាក់ ព្រមទាំង បានទទួល ការបណ្តុះបណ្តាលមុខរបរ និង បំណិនជីវិត សម្រាប់លើកកម្ពស់ជីវភាព ឱ្យបានកាន់តែ ល្អប្រសើរ ។

- ព្រះថេរានុគ្រោះ គ្រប់ព្រះអង្គ
- សម្តេច ទ្រង់ ព្រះអង្គម្ចាស់ អ្នកអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម អ្នកឧកញ៉ា លោកជំទាវ លោកស្រី អស់លោក
- បងប្អូន ជនរួមជាតិជាទីស្តេហា

ទិវាអក្ខរកម្ម ៨ កញ្ញា ត្រូវបានសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិប្រកាសថា ជាទសវត្សរ៍សហប្រជាជាតិ និងជា ទសវត្សរ៍នៃការអប់រំសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ ប្រកបដោយស្ថិរភាពចាប់ពីឆ្នាំ ២០០៥ ដល់ ២០១៤ ព្រមទាំង បានចាត់ទុកជា ភារកិច្ចអន្តរជាតិ សម្រាប់គ្រប់ប្រទេសទាំងអស់ ស្របទៅនឹងគោលដៅនៃវេទិកាពិភពលោកស្តីពីការ អប់រំសម្រាប់ទាំងអស់ គ្នា នៅទីក្រុងដាការប្រទេស សេណេហ្គាល់ ឆ្នាំ ២០០០ ។

ជាក់ស្តែងចាប់ពីឆ្នាំនេះ រហូតដល់ឆ្នាំ ២០១៥ គោលដៅទីក្រុងដាការ នៅតែទាមទារឱ្យអនុវត្តទៅមុខទៀតដោយ បានឱ្យប្រាកដថា **"មានការរីកចម្រើនចំនួន ៥០% ក្នុងកម្រិតអក្ខរកម្មជនពេញវ័យនៅមុនដំណាច់ឆ្នាំ ២០១៥ ខាងមុខ"** ជាពិសេសសម្រាប់ស្ត្រីភេទ ផ្តល់ឱកាសស្មើភាពក្នុងការអប់រំមូលដ្ឋាន និងការអប់រំបន្តស្របទៅតាម គោលការណ៍ **"ការអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ហើយទាំងអស់គ្នា គឺសម្រាប់ការអប់រំ"** ។

ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចគោលបំណងការងារអក្ខរកម្ម ដូចដែលបានកំណត់ក្នុងផែនការជាតិនៃការអប់រំ សម្រាប់ទាំង អស់គ្នា ឆ្លៀតឱកាសដ៏ប្រពៃនេះ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ សូមអំពាវនាវដល់ព្រះថេរានុគ្រោះគ្រប់ព្រះអង្គ សម្តេច ទ្រង់ ព្រះអង្គម្ចាស់ អ្នកអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម អ្នកឧកញ៉ា លោកជំទាវ លោកស្រី អស់លោក បងប្អូនជនរួមជាតិទាំងអស់ សូមព្រះមេត្តា និងមេត្តាជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រដល់ការងារអក្ខរកម្មវិជ្ជាជីវៈ ក៏ដូចជាការងារអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធដូចតទៅ :

១. សមាជិកសមាជិកាភារជរដ្ឋាភិបាល ពេលចុះបំពេញការងារតាមមូលដ្ឋាន សូមធ្វើការសាកសួរពី ស្ថានភាព នៃការរៀនសូត្ររបស់ប្រជាជនយើង ហើយបើមានលទ្ធភាពត្រូវឆ្លៀតចុះឱ្យដល់ថ្នាក់អក្ខរកម្ម ដើម្បីលើក ទឹកចិត្ត និង ជួយដោះស្រាយនូវរាល់សំណូមពររៀនសូត្រតាមភាពជាក់ស្តែង ។
២. គ្រប់វគ្គអារាម និង វិហារសាសនានានាត្រូវចូលនាព្រះសង្ឃ បព្វជិតសាសនា តាជី ដូនដី លោកអាចារ្យ ចូលរួមជំរុញការងារអក្ខរកម្មតាមរយៈការទេសនា ការឃោសនាអប់រំនៅតាមពិធីបុណ្យផ្សេងៗអំពីសារ ប្រយោជន៍នៃចំណេះដឹង និង សូមជួយរៀបចំឱ្យមានថ្នាក់អក្ខរកម្ម ឬ មជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាសហគមន៍ នៅ តាមវត្ត តាមវិហារសាសនា ជូនដល់បងប្អូនកូនចៅ ជាសាសនិកបានរៀនសូត្រគ្រប់ៗគ្នា ។
៣. អាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ត្រូវបង្កើនស្មារតីយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមទៀត ជួយប្រជាជនដែលមិនមាន ឱកាសរៀនសូត្រ ឱ្យបានរៀនសូត្រតាមគ្រប់រូបភាព និង ជួយគាំទ្រឱ្យបានខ្លាំងក្លាដល់កិច្ចដំណើរការថ្នាក់ រៀនអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធជាពិសេសថ្នាក់អក្ខរកម្ម ។
៤. មន្ត្រីដឹកនាំអប់រំគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវកំណត់ឱ្យច្បាស់ថា ការងារអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ និង អប់រំក្នុងប្រព័ន្ធ គឺជាដៃគូស្មើភាព មានតួនាទីបំពេញបន្ថែមឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងការផ្តល់ចំណេះដឹង មូលដ្ឋានជូនដល់ប្រជាជន និងត្រូវមានវិធានការប្រើប្រាស់កម្លាំងសមស្រប ដើម្បីជំរុញការងារអក្ខរកម្ម ឱ្យមានការអភិវឌ្ឍឈានឡើងបានល្អប្រសើរ ។

- ៥. សារព័ត៌មាន វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ ទស្សនាវដ្តី ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានផ្សេងៗ ទាំងរដ្ឋនិងឯកជន សូមជួយផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយពីសារប្រយោជន៍នៃការរៀនសូត្រ អំពីមុខរបរ និង ចំណេះដឹងផ្សេងៗ ដែលប្រជាជនយើងអាចយកទៅអនុវត្តបានក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ ។
- ៦. អង្គការជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល សប្បុរសជនជាតិ និង អន្តរជាតិ សូមបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់ជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រសកម្មភាពអក្ខរកម្មទាំងសម្ភារៈ វិទ្យា និង បច្ចេកទេស ដើម្បីជំរុញសកម្មភាពអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធនៃប្រទេសយើងខ្ញុំ ឱ្យមានដំណើរការល្អប្រសើរដូចប្រទេសនានានៅក្នុងតំបន់ ។
- ៧. ប្រធានរោងចក្រ សហគ្រាស ក្រុមហ៊ុនឯកជន សូមជួយជំរុញបើកថ្នាក់អក្ខរកម្មថ្នាក់បំប៉នមុខជំនាញផ្សេងៗ ដល់បងប្អូនកម្មករ កម្មករវិនិ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់បងប្អូនកម្មករផង និង ដល់ម្ចាស់រោងចក្រសហគ្រាសផង ។
- ៨. សិស្សវិទ្យាល័យ និង ទិស្សិតនៅវិទ្យាល័យ និង សាកលវិទ្យាល័យនានាទាំងគ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈ និង ទាំងគ្រឹះស្ថានសិក្សាឯកជន សូមចូលរួមសហការដោយស្ម័គ្រចិត្តយ៉ាងសកម្មក្នុងសកម្មភាព អក្ខរកម្មនេះនៅតាម វត្តអារាម និង មូលដ្ឋាននានានៅទូទាំងប្រទេស ។
- ៩. បងប្អូនជនរួមជាតិដែលជាអាណាព្យាបាល សូមជួយជំរុញបងប្អូនកូនចៅឱ្យបានចូលរៀននៅតាមសាលារៀនចំណេះទូទៅឱ្យបានគ្រប់ៗគ្នា ។ ឯក្នុងៗ បងប្អូនដែលពុំទាន់ចេះអក្សរ និង អ្នកដែលបានបោះបង់ការសិក្សានៅគ្រប់កំរិតថ្នាក់ សូមខិតខំតស៊ូឆ្លៀតពេលទំនេរពីការរកទទួលបានចូលរៀនតាមថ្នាក់ អក្ខរកម្មថ្នាក់បំពេញវិជ្ជា ឬថ្នាក់បំប៉នជំនាញនានា ដែលនៅជិតភូមិវាំងរបស់អ្នក ព្រោះចំណេះវិជ្ជា ជាមធ្យោបាយបំភ្លឺផ្លូវឱ្យបងប្អូនចាកផុតពីភាពក្រីក្រ ។ សូមបងប្អូនកូនក្មួយទាំងអស់ចងចាំថា "ការគិតត្រូវ ធ្វើត្រូវ" ទាល់តែមាន ចំណេះដឹងជាមូលដ្ឋាន ។

ទូលព្រះបង្គំខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ សង្ឃឹមជឿជាក់ថា សេចក្តីអំពាវនាវទាំង៩ចំណុចខាងលើនេះ ពិតជាទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរសម្រាប់ជាតិមាតុភូមិយើងនាពេលខាងមុខជាក់ជាជុំខានឡើយ ។

នៅទីបញ្ចប់ ទូលព្រះបង្គំខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ សូមថ្វាយព្រះពរ ប្រគេនពរ និងជូនពរព្រះថេរាទុក្ខេរៈគ្រប់ព្រះអង្គសម្តេច ទ្រង់ ព្រះអង្គម្ចាស់ អ្នកអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម អ្នកឧកញ៉ា លោកជំទាវ លោកស្រី អស់លោក បងប្អូន ជនរួមជាតិទាំងអស់ សូមសមប្រកប ដោយពុទ្ធពរទាំងប្រាំប្រការ គឺអាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពរៈ និងបដិវណ្ណៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃ ទី ០៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧

ហ៊ុន សែន